

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over de Voorhang ontwerp uitvoeringsregelgeving Wet natuurbescherming (Kamerstuk 33 348, nr. 177).

De voorzitter van de vaste commissie,
Vermeij

De adjunct-griffier van de vaste commissie,
Konings

Inhoudsopgave	blz.
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie	3
Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie	5
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie	7
Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie	9
Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie	10
Vragen en opmerkingen van de leden van de Partij voor de Dieren	12
II Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris	18
III Volledige agenda	18

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de Voorhang ontwerp uitvoeringsregelgeving Wet natuurbescherming. Met deze uitvoeringsregeling wordt een volgende stap gezet in de implementatie van gedecentraliseerde taken naar de provincie. Naar aanleiding van het ontwerp uitvoeringsregelgeving hebben deze leden nog wel enkele vragen.

De Wet natuurbescherming heeft 1 januari 2017 als beoogde ingangsdatum. De voorliggende uitvoeringsregeling moet zorg dragen voor een goede implementatie bij de provincies. Kan de Staatssecretaris aangeven of de provincies tijdig zekerheid hebben over de voorliggende uitvoeringsregelgeving? Kan de Staatssecretaris de provincies garanderen dat zij genoeg tijd krijgen om de implementatie van de Wet natuurbescherming op een volledige en verantwoorde manier te doen?

Een van de belangrijkste zaken uit de Wet natuurbescherming is het faunaschadebeheer. Dit beleid komt bij de provincie te liggen, conform de gang van decentralisatie die is ingezet. De leden van de VVD-fractie vinden het van belang dat provincies in staat moeten zijn zelf de middelen te kiezen die zij noodzakelijk achten voor een effectief faunaschadebeleid. De afweging moet op provinciaal niveau liggen, daar waar ook de veiligheidsrisico's per regio kunnen verschillen. Een landelijk kader zou de ingezette lijn van decentralisatie doorkruisen. Vanuit de provincies vernemen deze leden dat de huidige praktijk goed werkt. Zij willen de Staatssecretaris vragen gehoor te geven aan de oproep van de provincies om geen landelijk kader vast te stellen voor de inzet van middelen bij faunaschadebeheer. Kan de Staatssecretaris hierop ingaan? Deelt de Staatssecretaris de mening dat het instellen van een landelijk kader ingaat tegen de ingezette lijn van decentralisatie van het natuurbeheer?

De leden van de VVD-fractie willen de Staatssecretaris vragen naar een reactie op de zorgen die deze leden hebben ontvangen vanuit onder meer de Nederlandse Jagersvereniging over de bestrijding van verwilderde dieren en invasieve exoten. Zij leden willen de Staatssecretaris vragen of er binnen de Wet natuurbescherming voldoende middelen beschikbaar zijn voor een effectieve en efficiënte aanpak van verwilderde dieren en invasieve exoten.

Zij hebben tevens signalen ontvangen dat er binnen de Wet natuurbescherming nog sprake is van een aantal nationale koppen op Europese regelgeving en van afspraken gemaakt in Benelux-verband. De leden van de VVD-fractie zouden graag een reactie zien van de Staatssecretaris op

onderstaande. Ten eerste ontvangen deze leden graag een reactie op de beperking van het gebruik van het geweer tussen zonsopkomst en zonsondergang. In de Benelux-overeenkomst (http://www.benelux.int/files/1113/9230/1729/M_70_7_NL.pdf) wordt de ruimte geboden om vanaf één uur voor zonsopgang tot één uur na de zonsondergang de jacht toe te staan. Is de Staatssecretaris bereid dit aan te passen? Dit kan van grote waarde zijn bij bejaging van diersoorten ter voorkoming van schade en overlast die zich vooral in de schemerperiode laten zien. Ten tweede willen deze leden vragen of de Staatssecretaris bereid is het voorliggende ontwerp te laten aansluiten bij de recente aanpassing op de zondagsrust waardoor jacht op zondag ook mogelijk wordt. Daarnaast willen zij de Staatssecretaris vragen of hij bereid is om het opzettelijk verstoren van jacht, beheer en schadebestrijding opnieuw te verbieden, zoals dit was opgenomen in de Jachtwet.

Onlangs hebben de leden van de VVD-fractie schriftelijke vragen gesteld over de toename van de predatie van weidevogelnesten (Documentnummer 2016D21676). Kan de Staatssecretaris aangeven welke mogelijkheden er binnen de uitvoeringsregelgeving zijn om predatie tegen te gaan door onder meer vossen, buizerds, kraaien, steenmarters en hermelijnen? Zijn deze mogelijkheden voldoende om de legfels van weidevogels voldoende te beschermen?

Tot slot willen de leden van de VVD-fractie aandacht vragen voor de motie van de leden Rudmer Heerema en Geurts (Kamerstuk 32 563, nr. 58). In de motie wordt gevraagd om het beheer en de verantwoordelijkheid voor het dierenwelzijn in de Oostvaardersplassen over te dragen aan de provincie Flevoland en dit indien nodig juridisch te borgen. Kan de Staatssecretaris aangeven hoe de wens van de Kamer wordt vormgegeven binnen de implementatie van de Wet natuurbescherming?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van de voorhang met betrekking tot het ontwerp uitvoeringsregelgeving Wet natuurbescherming en hebben hierover nog enkele vragen, vooral met betrekking tot de vang- en dodingsmiddelen voor vogels.

Algemeen

De leden van de PvdA-fractie merken op dat het stroomlijnen van de uitvoeringsregelgeving in één besluit en één regeling de regelgeving overzichtelijker lijkt te maken. Tegelijkertijd merken deze leden ook op dat deze stroomlijning er wel toe leidt dat er de nodige kruisverwijzingen en verwijzingen in de regelgeving zijn opgenomen waardoor de samenhang tussen de regels in de wet, het besluit en de regeling lastig te doorgronden is. Kan er worden overwogen om een gedetailleerde inhoudsopgave op te nemen en/of een thematisch georganiseerd overzicht van de relevante bepaling in de wet, het besluit en de regeling?

Zij vragen zich af in hoeverre dit uitvoeringsbesluit voldoet aan de eisen en bepalingen uit de Vogelrichtlijn. Voor de leden van de PvdA-fractie is het uitgangspunt dat deze richtlijn leidend zou dienen te zijn voor dit uitvoeringsbesluit en zij zouden graag vernemen op welke punten dit uitvoeringsbesluit afwijkt van deze richtlijn en waarom er voor deze afwijkingen van de richtlijn is gekozen.

Deze leden merken op dat zij jachtarrangementen, zeker wanneer daar buitenlandse jagers aan deelnemen, niet wenselijk vinden. Jacht staat voor de leden van de PvdA-fractie in dienst van het evenwicht in de

natuur, en daarbij passen geen jachtarrangementen met een recreatief doel. Op welke wijze wordt de organisatie van deze jachtarrangement ontmoedigd, zo vragen deze leden zich af. Kan een dergelijke bepaling nog worden toegevoegd aan deze uitvoeringsregelgeving?

Vang- en dodingsmiddelen vogels

De leden van de PvdA-fractie merken op dat het gebruik van een aantal voorgestelde middelen onder voorwaarden mogelijk is. Deze leden vragen zich wel af hoe in de praktijk gemonitord zal worden of er inderdaad aan deze voorwaarden voldaan zal worden. Zij lezen in het advies «Verkorte zienswijze over tien hulp-, vang- en dodingsmiddelen van vogels» van de Raad voor Dierenaangelegenheden dat omtrent het toepassen van bijvoorbeeld de methode «bal chatri» voor de vangst van vogels aan tal van eisen voldaan dient te worden, wil deze methode vanuit dierenwelzijnsperspectief acceptabel zijn. Hoe wordt aan deze eisen die de Raad noemt voldaan en welke gevolgen heeft het indien blijkt dat er in de praktijk niet aan de eisen bij deze specifieke vangmethode voldaan kan worden? Hoe is deze monitoring van de genoemde eisen bij de overige vang- en dodingsmiddelen vormgegeven en welke implicaties brengt het met zich mee wanneer er niet aan deze eisen voldaan kan worden, zo vragen de leden van de PvdA-fractie.

Deze leden vragen zich verder af in hoeverre provincies zelf nog afwijkende regels omtrent deze vangst en dodingsmiddelen kunnen afkondigen. Kunnen provincies er bijvoorbeeld voor kiezen om bepaalde vang- en dodingsmiddelen alsnog niet toe te staan, of juist wel toe te staan? Mochten provincies inderdaad in staat zijn om nadere regels hieromtrent te stellen, hoe wordt er dan gemonitord dat zij hierin de juiste afwegingen maken en het dierenwelzijn niet leidt onder nadere afwegingen van de betreffende provincie? Zij lezen dat een aantal door de provincies voorgestelde middelen in het advies is afgeraden; is er enige reden om te vrezen dat deze afgeraden vang- en dodingsmiddelen toch gebruikt of ingezet zullen (blijven) worden in bepaalde provincies? Maakt het ontwerp uitvoeringsregelgeving Wet natuurbescherming het mogelijk om in uitzonderingssituaties toch wellicht deze door de Raad voor Dierenaangelegenheden afgeraden vang- en dodingsmiddelen in te kunnen zetten? Zo ja, wie gaat hier dan over en aan welke voorwaarden dient een dergelijke uitzondering te voldoen? Hoe wordt de naleving en monitoring van deze middelen waarvoor provincies een ontheffing al dan niet kunnen verlenen geborgd, zo vragen zij zich af.

De leden van de PvdA-fractie vragen zich in het verlengde hiervan af hoe voorkomen kan worden dat, doordat het mogelijk is voor provincies om uitzonderingen te maken voor het gebruik van bepaalde vang- en dodingsmiddelen waar het andere dieren dan vogels betreft, voorkomen kan worden dat verboden vang- en dodingsmiddelen, zoals bijvoorbeeld lijm, toch ingezet zullen worden voor de vangst van vogels, al dan niet als onbedoeld bijeffect.

De leden van de PvdA-fractie vragen zich af hoe er in dit besluit om is gegaan met de bestrijding van invasieve soorten in Nederland. Op welke wijze wordt er onderscheid gemaakt tussen vang- en dodingsmiddelen die bedoeld zijn voor invasieve en voor non-invasieve soorten? Indien daarin geen onderscheid is gemaakt, is de effectieve bestrijding van invasieve soorten dan nog wel mogelijk, zo vragen deze leden zich af. Ook vragen zij zich af waarom de torenvalk niet is opgenomen in het besluit als jachtvogel. Eerdere inzet van deze specifieke jachtvogel schijnt goed te zijn verlopen en naar verluid heeft deze jachtvogel eigenschappen die ertoe leiden dat deze vogel een aanvulling, dan wel vervanging, kan zijn

voor andere jachtvogels op bijvoorbeeld vliegvelden. Graag krijgen de leden van de PvdA-fractie een toelichting op dit punt.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben zonder instemming kennisgenomen van de ontwerpregelgeving natuurbescherming en het ontwerpbesluit natuurbescherming. Doordat zaken als preventie en alternatieve diervriendelijke methoden amper aandacht krijgen en het aantal dodingsmethoden maximaal is opgevoerd, hebben de voorstellen eerder het karakter van natuurbestrijding in plaats van natuurbescherming. Het ontwerpbesluit natuurbescherming en de ontwerpregelgeving natuurbescherming zijn verlengden van de Wet natuurbescherming, waar deze leden tegen hebben gestemd. Om gelijksoortige redenen staan ze ook afwijzend tegen de bijbehorende lagere regelgeving. Bovendien gelden de eerdere opmerkingen en bezwaren die zij bij de behandeling van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) hebben geuit, onverkort. Daarnaast hebben zij over een aantal zaken vragen en opmerkingen.

Het aanhaken van de natuurtoets in de omgevingstoets

Als de omgevingsvergunning klaar is om ook de natuurtoets te behelzen, wordt dit dan nog in de een of andere vorm voorgelegd aan de Kamer of wordt het automatisch een verplichte aanhaking, zo vragen de leden van de SP-fractie. Kunt u aangeven in hoeverre de mate van natuurbescherming of de beoordeling van de vergunningaanvraag anders is bij (toekomstige) vergunningverlening via de omgevingsvergunning dan nu via de Natuurbeschermingswetvergunning (Nb-vergunning) (pagina 159 van de toelichting op het ontwerpbesluit)?

Vang- en dodingsmethoden vogels (hoofdstuk 4 van de Ontwerp Nota van toelichting Besluit natuurbescherming)

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de tamelijk bloederige lijst van toegestane dodingsmethoden en constateren dat deze is uitgebreid. Deze leden vinden dat het verkeerde uitgangspunt gehanteerd wordt in de gehele opzet. Zij zijn van mening dat het doden van dieren niet mag als er geen schade is vastgesteld en constateren dat in veel gevallen geen schade of geen noemenswaardige schade is vastgesteld alvorens tot doden wordt overgegaan. Kunt u bijvoorbeeld in het geval van het doden van zwanen aangeven welke aantoonbare overlast of schade er was? Hoe wordt geborgd dat er echt alleen bij reële en substantiële schade wordt gedood? Tevens zijn de leden van de SP-fractie van mening dat bij schade en overlast eerst diervriendelijke methoden uitgebreid getest moeten worden. Dit staat volgens deze leden ook zo in de wet, maar zij denken dat dit een dode letter is. De leden van de SP-fractie ontvangen graag de visie van het kabinet over het al dan niet zijn van een dode letter. In de praktijk wordt hooguit een vlaggetje neergezet en vervolgens zondermeer geconcludeerd dat diervriendelijke methodes niet werken. Hoe gaat u zorgen dat er serieus naar diervriendelijke alternatieven gekeken wordt? Bent u bereid een handreiking te schrijven voor de provincies waarbij «best practices» worden verspreid betreffende het voorkomen of bestrijden van schade en overlast? Bent u bereid in het besluit op te nemen dat provincies eerst een test met verjaging of schadepreventie moeten doen in samenwerking met dierenbeschermende organisaties, en pas als blijkt dat dat niet werkt, zij toestemming mogen geven om te doden?

Hoe vaak hebben provincies de afgelopen jaren het faunabeheerplan klakkeloos goedgekeurd en hoe vaak hebben zij een «second opinion» gevraagd? Bent u bereid in het besluit de mogelijkheid te bieden aan andere organisaties om een alternatief plan in te dienen voor het faunabeheerplan en dit voor te leggen voor besluitvorming naast het faunabeheerplan? Hoe vaak liggen faunabeheerplannen vanuit de provincie voor ter consultatie? Bent u bereid consultatierondes een vast onderdeel van de wettelijke procedure rondom faunabeheerplannen te laten uitmaken?

In hoeverre is de samenstelling van de faunabeheereenheden gewijzigd sinds het amendement van de leden Rudmer Heerema en Leenders (Kamerstuk 33 348, nr. 107)? Kunt u per faunabeheereenheid aangeven welke maatschappelijke organisatie er nu in zit? Zitten er vertegenwoordigers van de Dierenbescherming in? Zo nee, waarom niet? Wilt u jaarlijks een update geven van het aantal maatschappelijke organisaties in faunabeheereenheden?

Deze leden zijn tegen de vrijstellingslijst. Bij veel dieren op de vrijstellingslijst is helemaal geen sprake van schade. Bent u bereid provincies de mogelijkheid te geven om op provinciaal niveau een dier van de vrijstellingslijst af te halen middels een provinciale niet-vrijstellingslijst? Bijvoorbeeld als een provincie de vos wil inzetten om ganzenoverlast te bestrijden of als de houtduif in aantallen terugloopt en geen enkele overlast blijkt te veroorzaken in die provincie.

Zij denken het gebruik van steek- en snijwapens en stokken om dieren te doden tamelijk barbaars (paragraaf 4.3.2 van de Ontwerp Nota van toelichting Besluit natuurbescherming) Bent u bereid deze middelen van de lijst af te halen? Bent u bereid het breken van de nek (cervicale dislocatie) van de lijst af te halen omdat dit ernstig dierenleed kan veroorzaken; de European Food Safety Authority (EFSA) heeft ook gezegd dat het voor dieren zwaarder dan drie kilo een zeer dieronvriendelijke methode is.

De leden van de SP-fractie vragen hoe vaak vergroeide en ontstoken poten voorkomen bij roofdieren die voor jacht en show gebruikt worden (hoofdstuk 4 van de Ontwerp Nota van toelichting Besluit natuurbescherming). In hoeverre vindt er controle plaats? Wat gaat u ondernemen om slecht dierenwelzijn bij roofvogels voor jacht en show te voorkomen?

Deze leden vragen hoe de ontwikkeling van innovatieve methoden van verjaging en preventie bevorderd gaat worden. Tevens willen zij weten hoe inzet van alternatieve methoden van preventie en verjaging, zoals robotroofvogels, laserstralen en smaakstoffen, bevorderd gaat worden. Gaat u dit opnemen in hoofdstuk 4 de Nota van toelichting Besluit natuurbescherming?

Zij constateren dat bepaalde vangkooien, klemmen en vallen van veel slechtere kwaliteit zijn en beduidend meer dierenleed veroorzaken. Zij vragen of er eisen gesteld gaan worden aan het op de markt brengen van vallen.

De leden van de SP-fractie vragen om het gebruik van lokvogels te laten vervallen. Het lokken van vogels is immers in tegenspraak met het idee dat zij schade op de betreffende plek veroorzaken. Erkent u dat het gebruiken van lokvogels veel stress kan veroorzaken bij de betreffende vogels?

Deze leden willen graag weten welke soorten eenden worden bedoeld bij artikel 3.9 onder 9 van de Ontwerp Nota van toelichting Besluit natuurbescherming.

Is het waar dat bij vangacties in de provincie Friesland ongeveer 10 procent van de dieren niet om het leven kwam door vergassing, maar door verdrukking en vertrapping tijdens het vangproces, zo vragen zij («Vergassing van ganzen «effectief middel», Friesch Dagblad, 12 mei 2016). Zo ja, erkent u dat dit een ernstige aantasting van het dierenwelzijn is en wat gaat u hieraan doen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit en de ontwerpregeling Wet natuurbescherming. Hierover hebben deze leden nog vragen.

Toedeling en reservering ontwikkelingsruimte in het ontwerpbesluit natuurbescherming

Zij vragen of de uitvoering van de motie van het lid Geurts (Kamerstuk 33 669, nr. 63) zodanig vorm wordt gegeven dat de ontwikkelingsruimte voor de landbouw gelijkmatig over het land en proportioneel ten aanzien van andere claims per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied voor de landbouw ter beschikking komt. Is het mogelijk een aparte categorie reserveringen ten algemene voor de landbouw in te richten, zodat de ontwikkelingsruimte voor de landbouw ook echt over het hele land bij boeren terecht komt en daarmee uitvoering te geven aan bovenstaande motie van het lid Geurts? Zo nee, waarom niet? Bent u bereid om een aparte reserveringscategorie ten algemene voor de landbouw te maken? Zo nee, waarom niet? Hoe garandeert u dan dat voor de maatregelen die de landbouwsector treft ook de overeengekomen ontwikkelingsruimte tegenover staat?

De leden van de CDA-fractie vragen wanneer een reservering voor een project vervalst. Hoe wordt voorkomen dat ontwikkelruimte voor reserveringen voor projecten die niet meer uitgevoerd worden of dermate vertraagd zijn dat het niet redelijk is om deze reservering te behouden vrij komt?

In de Natuurbeschermingswet en de onderliggende regelgeving is een overgangsrecht opgenomen zodat vergunningaanvragen, die voor de inwerkingtreding van het PAS zijn ingediend, alleen onder het overgangsrecht vallen als de informatie compleet was op het moment van inwerkingtreding van het PAS. Deze leden constateren dat volgens het ontwerpbesluit het niet mogelijk is om na deze datum nog informatie aan te vullen. Zij vragen zich af hoeveel ingediende vergunningaanvragen hierdoor buiten het overgangsrecht vallen. Daarnaast vragen de leden van de CDA-fractie zich af op welke wijze voorkomen kan worden dat deze aanvragen op 1 januari 2017 opnieuw ingediend dienen te worden, op basis van de nieuwe wet. Indien bovenstaande constatering juist is vragen deze leden vragen zich verder of de Staatssecretaris bereid is de overgangsregelgeving zodanig aan te passen dat ook vergunningaanvragen, waarvoor na 1 juli 2015 aanvullende informatie beschikbaar is gesteld, onder het overgangsrecht vallen. Zo nee, waarom niet?

Schadebestrijding in het ontwerpbesluit natuurbescherming (artikel 4.1)

Waarom zijn de soorten grauwe gans, wild zwijn en ree niet op de landelijke vrijstellingslijst voor schadebestrijding geplaatst, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Waarom vallen deze soorten volgens u niet onder de criteria van de vrijstellingslijst?

Regels over de uitoefening van de jacht in het ontwerpbesluit natuurbescherming (artikel 4.2)

Bent u in het kader van de uitvoering van motie van het lid Geurts (Kamerstuk 33 348, nr. 127) bereid om de voorwaarden aan de faunabeheerplannen duidelijk en eenvoudig te maken en daarbij te verwijzen naar de aangenomen amendementen over faunaplannen, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Zo nee, waarom niet?

Deze leden achten ten behoeve van weidevogelbeheer een goede samenwerking tussen de agrarische collectieven en de faunabeheerseenheden op zijn plaats. Kunt u toelichten hoe deze samenwerking structureel wordt vorm gegeven?

Middelen voor het vangen en doden van dieren in het ontwerpbesluit natuurbescherming (artikel 4.3)

Bent u bereid om het uitvoeringsbesluit zo vorm te geven dat het vangen van ganzen (ook met lange hekken), naast het vergassen met CO₂, uitdrukkelijk wordt toegestaan, zodat een uitspraak zoals van de Rechtbank Haarlem in mei jl. (zaaknummer HAA 15/4316 WET VAL2, <http://www.nojg.nl/wp-content/uploads/2016/05/Uitspraak-rechtbank-132015.pdf>) wordt voorkomen, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Deze leden vragen de Staatssecretaris om gezien het voorkomen van onnodige administratieve rompslomp en de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming (Brussel, 10 juni 1970) het gebruik van jacht met gebruik van het geweer een uur voor zonsopgang en een uur na zonsondergang toe te staan. Zo nee, waarom niet? Waarom is het ontwerpbesluit niet conform het genoemde Benelux-verdrag, zo vragen deze leden.

Bent u bereid mechanische en elektronische lokmiddelen en lokvoer toe te staan? Zo nee, waarom niet?

Bent u bereid om het mogelijk te maken dat gevangen vogels met middelen als de kooikersgreep, decapitatie of neksteek kunnen worden gedood, naast het geweer en door middel van CO₂? Zo nee, waarom niet? Zouden deze dodingsmethoden niet geschikter zijn voor kleinere vogels, zo vragen zij.

Bent u bereid om het om in het kader van de luchtverkeersveiligheid jagen door middel van de torenvalk, naast jachtvogels als haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds, toe te staan? Zo nee, waarom niet?

Artikel 3.9 van het ontwerpbesluit natuurbescherming

Kunt u toelichten waarom u de vrijstelling voor het trainen van jachthonden heeft overgedragen naar provincies? Bent u alsnog bereid om de huidige vrijstelling voor het trainen van jachthonden te continueren? Zo nee, waarom niet?

Wijze van aanvragen en model jachtakte en valkeniersakte in de ontwerp-regeling natuurbescherming (artikel 3.3.2)

Kunt u toelichten waarom de jachtakte elk jaar verlengd dient te worden, en waarom er geen termijn van bijvoorbeeld drie of vijf jaar wordt gehanteerd, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

Uitvoering EU-verordening invasieve uitheemse soorten in de ontwerp-regeling natuurbescherming (artikel 3.5.2)

Waarom zijn geen invasieve soorten aangewezen die met het geweer kunnen worden bestreden, welk voornemen wel in de toelichting staat op pagina 3? Bent u alsnog bereid om invasieve en verwilderde soorten aan te wijzen, zo deze leden. Zo nee, waarom niet?

Houtopstanden, hout en houtproducten in de ontwerp-regeling natuurbescherming

Kunt u toelichten hoe de hoogte van de tarieven voor het aanvragen en behandelen van vergunningen en ontheffingen op een redelijke manier wordt vastgesteld?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het voorgelangen besluit en de voorgelangen regeling ter uitwerking van de Wet natuurbescherming. Voor deze leden is het belangrijk dat de drie waarden van de natuur daarin in evenwicht terugkomen, te weten: (i) de intrinsieke waarde, los van belang mens/economie; (ii) de ecologische waarde, als onderdeel leefomgeving en (iii) de belevings- en recreatieve waarde, zoals schoonheid, rust en stilte. Zij vragen de Staatssecretaris vanuit die drie oogpunten te reflecteren op zijn voorgelangen besluit en regeling.

De leden van de D66-fractie vragen zich af in welke mate in het besluit en de regeling meegenomen is dat de toedeling van rechten sinds de inwerkingtreding van de PAS zodanig heeft plaatsgevonden dat er mogelijk onvoldoende mogelijkheden zijn om met een centraal reservepakket bij te sturen indien de gestelde doelen niet gehaald worden. Zou het niet explicieter vastgelegd moeten worden dat de toedeling van ontwikkelingsruimte zodanig moet plaatsvinden dat altijd voldoende ruimte blijft bestaan voor een eventueel noodzakelijke correctie later in de periode?

Deze leden vragen zich af hoeveel ontwikkelingsruimte gereserveerd is voor het sneller rijden op snelwegen. Kan de Staatssecretaris dit per traject waar sinds 2010 de snelheid verhoogd is of waar al gereserveerd is voor een voorgenomen snelheidsverhoging uiteenzetten en afzetten tegenover de gemiddelde hoeveelheid beschikbare ontwikkelruimte voor een landbouwer. Op welke wijze is voorts de tijdswinst van enkele seconden die met 130 kilometer per uur verkregen wordt dan nationaal belang?

Zij hebben vragen bij de redenen voor het opzichschuiven van de aanhangingsplicht, waarmee een natuurtoets een verplicht onderdeel is van de omgevingsvergunning. Is het in het kader van bestendige wetgeving niet logischer en juist om dan deze artikelen geheel niet in de Wet natuurbescherming op te nemen dan ze voor onbepaalde tijd niet in werking te laten treden? In de toelichting gaat de Staatssecretaris voorts enkel in op de bestuurlijke lasten en de toekomstige Omgevingswet. De leden van de D66-fractie zouden graag ook willen weten wat – gezien vanuit de eerder

door hen genoemde waarden van de natuur – er met het vervallen van de verplichte aanhaking concreet verandert ten opzichte van een situatie waarin deze aanhaking wel verplicht tot stand zou komen.

Deze leden zouden vanuit het oogpunt van openbaarheid van bestuur en een transparant totstandkomingsproces van regelgeving graag van de Staatssecretaris vernemen met welke organisaties hij en zijn ambtenaren gesproken hebben in de voorbereiding van deze regelgeving. Daarbij zijn zij mede benieuwd naar de frequentie van dat contact en de mate waarin de gegeven inbreng openbaar was of is.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben kennisgenomen van het voorliggende ontwerpbesluit natuurbescherming en de ontwerpregeling natuurbescherming. Deze leden hebben enkele vragen over de Natura 2000-regels en de regels voor schadebestrijding, populatiebeheer en jacht. Zij leggen graag ook enkele voorstellen voor aanpassing voor.

Natura 2000

De regering kiest ervoor om ten aanzien van de bepaling van depositieruimte, de uitgifte van ontwikkelruimte en de toetsing van stikstofdepositie uit te gaan van de depositie per hectare. De leden van de SGP-fractie horen graag of er hogere regelgeving is die verplicht om dit allemaal op het niveau van één hectare te doen. Is er sprake van hogere regelgeving die berekening, uitgifte en toetsing op het niveau van bijvoorbeeld vijf hectare in de weg staat?

Deze leden constateren dat zodra voor één hexagoon in een bepaald Natura 2000-gebied de ontwikkelruimte bijna op is de grenswaarde voor het hele gebied verlaagd wordt naar 0,05 mol per hectare (artikel 2.12 van het ontwerpbesluit). Zij pleiten ervoor om de grenswaarde in dat geval alleen voor het betreffende hexagoon te verlagen. De leden van de SGP-fractie lezen dat hier in overleg met het Interprovinciaal Overleg wel naar gekeken wordt. In het voorliggende besluit is dit echter nog niet terug te vinden. Zij horen graag wat de mogelijke bezwaren zijn. Waarom is er niet voor gekozen om deze wijziging al in het voorliggende besluit op te nemen?

De leden van de SGP-fractie horen graag waarom bij een grenswaarde van 0,05 mol per hectare wel op voorhand kan worden uitgesloten dat projecten of andere handelingen die stikstofdepositie veroorzaken onder de grenswaarden de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied kunnen aantasten en bij een grenswaarde van 0,1 mol per hectare niet. Waarom kiest de regering niet voor een onderste grenswaarde van 0,1 of 0,2 mol per hectare?

In artikel 2.9 van de voorliggende regeling is een vrijstelling van de vergunningplicht voor beweiden en bemesten opgenomen. Is de veronderstelling juist dat deze vrijstelling alleen geldt voor de gebieden waar het Rijk het bevoegd gezag heeft? Voor de meeste gebieden ligt het bevoegd gezag echter bij de provincies. Dan zou deze vrijstelling dus niet gelden. Is de regering bereid, indien nodig via een wijziging van de Natuurbeschermingswet, een generieke vrijstelling te regelen?

Meerdere organisaties, waaronder het Interprovinciaal Overleg, de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging en de Federatie Particulier Grondbezit, pleiten voor eenduidige regelgeving ten aanzien van verwilderde dieren en invasieve exoten. De problematiek overstijgt provinciegrenzen en de reikwijdte van provinciale beheerplannen. De leden van de SGP-fractie horen graag of de regering hieraan tegemoet wil komen. Is de regering bereid in het voorliggende besluit natuurbescherming bepalingen op te nemen met betrekking tot de jacht op verwilderde dieren en invasieve exoten?

De Benelux-overeenkomst geeft lidstaten de ruimte voor het toestaan van jacht tussen één uur voor zonsopgang en één uur na zonsondergang. Het voorliggende besluit natuurbescherming beperkt deze ruimte, behalve voor de wilde eend, echter tot de periode tussen zonsopgang en zonsondergang (artikel 3.16). Veel diersoorten, waarbij jacht ter voorkoming van schade, overlast en aanrijdingen nodig is, zijn echter vooral actief in de periode rond zonsopgang en -ondergang. Om deze dieren goed te kunnen bejagen, is ruimte nodig om ook kort voor zonsopgang en kort na zonsondergang deze dieren te bejagen. Deze leden horen graag waarom de regering er niet voor kiest om de uitzondering voor wilde eend (een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsondergang) te verbreden naar andere soorten, zoals de vos, de ree en het zwijn. Zoals de regering aangeeft, is er een half uur vóór en na zonsondergang nog voldoende licht om op verantwoorde wijze de jacht uit te kunnen oefenen.

De huidige jachtregeling op basis van de Flora- en faunawet voorziet in een vrijstelling van het verontrusten van patrijzen en fazanten bij het trainen van jachthonden. In de voorliggende regeling natuurbescherming is deze vrijstelling niet overgenomen. De regering geeft aan dat de aangepaste definitie van verstoring een landelijke vrijstelling overbodig maakt. De leden van de SGP-fractie constateren dat betrokkenen vrezen dat onduidelijkheid ontstaat en dat, gelet op de gevoeligheid van het thema jacht, toch handhavingsprocedures en proefprocessen ingezet worden. Deze leden vragen de regering daarom om de huidige vrijstelling te handhaven.

Zij constateren dat er veel onduidelijkheid is over welke hulpmiddelen voor het vangen en doden wel en niet gebruikt mogen worden. Het voorgelegde besluit draagt helaas niet bij aan het wegnemen hiervan. Zo wordt in artikel 3.9, het tweede lid, de onderdelen c en d, het gebruik van lokfluiten en lokvogels geschaard onder de methoden waarmee vogels gevangen en gedood worden. De leden van de SGP-fractie vinden dat niet terecht. Met alleen lokfluiten en lokvogels kun je geen dieren vangen en doden. Het zijn slechts hulpmiddelen. Gebruikmaking van deze middelen kan in de ogen van deze leden per definitie niet gezien worden als methoden om dieren te vangen en te doden. Deze leden wijzen in dit verband op de «Verkorte zienswijze over tien hulp-, vang- en dodingsmiddelen van vogels» van de Raad voor Dierenaangelegenheden. De Raad maakt onderscheid tussen enerzijds hulpmiddelen en anderzijds middelen, methoden en installaties om dieren te vangen en te doden, met bijbehorende afbakening. De leden van de SGP-fractie vragen de regering om datzelfde onderscheid en dezelfde afbakening te maken. Zo niet, dan horen deze leden graag welk onderscheid en welke afbakening de regering dan voor ogen heeft.

Deze leden stellen voor om (zoals aangegeven in de Natuurbeschermingswet) middelen, methoden en installaties die op zichzelf kunnen leiden tot het vangen en doden van dieren, indien gewenst, via het voorliggende besluit vrij te stellen. Zij stellen ook voor om hulpmiddelen

en ondersteunende middelen die op zichzelf niet kunnen leiden tot het vangen en doden van dieren in principe niet op te nemen in het voorliggende besluit en het gebruik ervan dus toe te staan, tenzij een expliciet verbod gewenst of op grond van de Vogelrichtlijn zelfs verplicht is. Dan zou een dergelijk verbod in het voorliggende besluit opgenomen moeten worden. Is de regering hiertoe bereid?

Vragen en opmerkingen van de leden van de Partij voor de Dieren-fractie

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie hebben kennisgenomen van het ontwerpbesluit natuurbescherming. Voordat deze leden hierover vragen stellen, willen zij nogmaals benadrukken dat de bescherming van de Nederlandse natuur en de in het wild levende dieren achteruit gaat met de komst van de Wet natuurbescherming. Deze wet beschouwt natuur vooral als iets om te benutten en geeft jagers vrij spel. In het besluit wordt deze lijn helaas doorgezet en blijven de hoognodige reparaties in de bescherming uit.

Natuur

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie wijzen erop dat de natuurbescherming die we met zijn allen hebben opgebouwd in dit land helaas verre van overbodig is. Er is de afgelopen decennia veel natuur verloren gegaan, zowel in oppervlakte als in aantallen dieren en planten. Slechts vier procent van de Nederlandse natuur die we vanuit Europa dienen te beschermen, verkeert in gunstige staat. Deze kwetsbare natuurgebieden hebben vooral te lijden onder de hoge stikstofdepositie, waarvan de landbouw de grootste bron is, en versnippering. Op het platteland zelf is de biodiversiteit schrikbarend afgenomen. Door schaalvergroting en intensivering neemt de ruimte voor natuur op het platteland steeds verder af.

De Staatssecretaris doet ondertussen onvoldoende om Europese afspraken op het gebied van natuurgebieden en biodiversiteit na te komen. Het verbinden van natuurgebieden en het herstellen van ecosystemen zijn voorbeelden van taken waarmee veel te lang gewacht wordt. Deze leden krijgen hierop graag een reactie van de Staatssecretaris.

Faunabeleid

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie benadrukken dat een kentering in het faunabeleid hard nodig is om recht te doen aan de intrinsieke waarde van de natuur en de dieren in het wild. Schade dient voorkomen te worden met middelen die werken en diervriendelijk zijn. Daarvoor is het nodig dat gebroken wordt met de traditie dat jagers bepalen hoe het beleid er uitziet en om hen het ook vervolgens te laten uitvoeren. Er dient te worden afgestapt van de cijfermatige beoordeling of er sprake is van enige landbouwschade. Ethische overwegingen dienen een serieuze plek te krijgen in de besluitvorming, deelt de Staatssecretaris die mening? Zwanen worden geschoten met hagel, terwijl zij te groot zijn om hiermee in één keer gedood te worden. Ook worden monogame diersoorten zoals zwanen en ganzen geschoten. Het besluit dient daarom volgens deze leden een afwegingskader te bevatten waarin dierenwelzijn en ethische aspecten nadrukkelijk een plek krijgen. Het opstellen van een afwegingskader past bij de wettelijke taak van Staatssecretaris om landelijke kaders te stellen aan faunabeheer. Dit kader kan provincies ondersteunen in hun faunabeleid. Is de Staatssecretaris daartoe bereid? Zo nee, waarom niet?

Nog te vaak worden ongefundeerde, gestandaardiseerde besluiten tot afschot van dieren in het wild genomen, zo bemerken de leden van de Partij voor de Dieren-fractie. Het is onwenselijk dat in faunabeleid besluiten worden genomen zonder de situatie voldoende te onderzoeken. De Wet natuurbescherming en het ontwerpbesluit bieden onvoldoende waarborgen dat faunabeleid gebaseerd wordt op gedegen praktijkonderzoek. Hoe maakt de Staatssecretaris met het besluit een einde aan het «fact-free» faunabeleid? Is hij bereid tot het opnemen van een aanvullend artikel waarin gedegen praktijkonderzoek verplicht wordt gesteld? Zo nee, waarom niet?

Het doden van dieren hoort een laatste noodmiddel te zijn als weren en verjagen niet lukt, kan de Staatssecretaris bevestigen dat dit het beleid is? In de praktijk is het vaak de eerste keuze, zo zien deze leden, terwijl onvoldoende is aangetoond dat diverse diervriendelijke alternatieven zijn ingezet en dat er aanzienlijke schade is. In het besluit dient daarom alsnog expliciet geborgd te worden dat eerst niet-dodelijke alternatieven gericht op wering en verjaging aantoonbaar en uitputtend moeten zijn toegepast, voordat dodelijke middelen worden ingezet, zo menen zij. Dit kan worden gerealiseerd via het wetsartikel waarin staat dat dieren mogen worden gedood als er *geen andere bevredigende oplossing* is. In het besluit kan geëxpliceerd worden dat diverse, effectief veronderstelde niet-dodelijke middelen gericht op wering en verjaging moeten zijn toegepast en dat per geval moet worden aangetoond en verklaard waarom ze niet werken. Is de Staatssecretaris hiertoe bereid? Zo nee, waarom niet, en hoe verhoudt zich dat tot het bestaande beleid?

Jacht

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie wijzen op de grote onduidelijkheid die is ontstaan over de bevoegdheden omtrent de jacht. Deze bevoegdheden zijn in de Wet natuurbescherming niet gedecentraliseerd naar de provincies, maar horen nog steeds bij de Minister van Economische Zaken. De faunabeheerplannen, waarin ook de jacht is opgenomen, dienen echter met de wet goedgekeurd te worden door de gedeputeerde staten. Het gevolg hiervan is een grote mate van onduidelijkheid over de bevoegdheidstoedeling tussen het Rijk en de provincies ten aanzien van de jacht. Dit is bijvoorbeeld onlangs gebleken uit de verschillende interpretaties van provincies bij beoordeling van het burgerinitiatief «Stop de hobbyjacht». Een groot aantal burgers heeft de provincie opgeroepen haar bevoegdheden te gebruiken om de jacht zoveel mogelijk in te perken. In de provincies Gelderland en Zeeland is het initiatief ongeldig verklaard, omdat de jacht geen taak van de provincie zou zijn. De provincies Limburg, Overijssel en Zuid-Holland hebben het voorstel wél geldig verklaard. Ondertussen geeft deze onduidelijkheid de jagers carte blanche. De Staatssecretaris zou het besluit kunnen benutten om een einde te maken aan deze onduidelijkheid. Is de Staatssecretaris daartoe bereid? En zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

Deze leden willen tevens meer gedetailleerde vragen stellen over de artikelen van het ontwerpbesluit.

Landelijke vrijstelling

In artikel 3.1 van het ontwerpbesluit worden vijf soorten aangewezen die zogezegd in het hele land schade veroorzaken. Afschot van deze dieren mag daardoor gedurende het gehele jaar overal in Nederland plaatsvinden. Deze landelijke lijst houdt geen rekening met de uiteenlopende omstandigheden in de verschillende leefgebieden in Nederland. De leden van de Partij voor de Dieren-fractie willen benadrukken dat dieren nooit

altijd en overal schade veroorzaken. Kan de Staatssecretaris dat bevestigen? Artikel 3.1 met daarin de landelijke vrijstellingslijst dient te worden geschrapt, zodat maatwerk mogelijk wordt. Is de Staatssecretaris daartoe bereid? Zo nee, waarom niet?

Deze leden zijn van mening dat ook vanuit het oogpunt van handhaving de landelijke vrijstellingslijst dient te worden geschrapt. Schadebestrijding via de landelijke vrijstellingslijst mag alleen indien er sprake is van belangrijke schade waarvoor geen andere bevredigende oplossing voor handen is. Problematisch hierbij is dat controle hierop moeilijk uitvoerbaar is en in de praktijk ontbreekt. Kan de Staatssecretaris dat bevestigen? Het besluit bevat ook geen specificaties van de schade en hoe groot die moet zijn. Waarom niet? Zij wijzen erop dat op deze manier niet kan worden voorkomen dat afschot van in het wild levende dieren onrechtmatig plaatsvindt op grond van de landelijke vrijstellingslijst. Deelt de Staatssecretaris deze zorg? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze wil hij dat voorkomen?

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie willen hierbij specifiek ingaan op de vos die op de landelijke vrijstellingslijst staat. Uit het rapport «Predatie bij weidevogels» door Sovon Vogelonderzoek Nederland blijkt er geen wezenlijke rol voor de vos is in de terugloop van de weidevogelstand. De grootste factor in de achteruitgang van weidevogels is het intensieve agrarische gebruik van landbouwgrond en het falende agrarische natuurbeheer. Afschot van vossen draagt niet bij aan herstel van de weidevogels in Nederland zolang de huidige intensieve landbouw doorgang vindt. Deze leden verzoeken dan ook om in ieder geval de vos van de landelijke vrijstellingslijst te halen. Temeer omdat de vos een belangrijke positieve rol kan innemen in het beheren van ganzen- en muizenpopulaties. Zij ontvangen graag een reactie van de Staatssecretaris.

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie wijzen erop dat er ook voor andere dieren geen inhoudelijke gronden zijn om deze dieren op de vrijstellingslijst te plaatsen. Het is een fabel dat de kauw een weidevogelpredator is en ook het aandeel van de zwarte kraai hierin is verwaarloosbaar. Kan de Staatssecretaris dat bevestigen? Schade aan fauna kan daarom nooit een argument zijn voor plaatsing van deze twee beschermde vogelsoorten op de landelijke vrijstellingslijst. Uit het rapport «Meerjarenprogramma Onderzoek BLJ12» blijkt dat er in 2013 in totaal voor slechts € 80,- aan landbouwschade is uitgekeerd. Voor de houtduif is zelfs € 0,- uitgekeerd. Ook landbouwschade geeft daardoor geen geldige reden. Deze leden krijgen hierop graag een reactie van de Staatssecretaris. Is hij bereid de hele vrijstellingslijst te schrappen? Zo nee, waarom niet en welke wetenschappelijke onderzoeken liggen daaraan ten grondslag?

Jagen met haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie zijn tegen jacht met roofvogels. Doordat specifieke wettelijke normen voor huisvesting en verzorging ontbreken, kan het welzijn van deze vogels niet worden gegarandeerd. Uit onderzoek blijkt dat roofvogels veel ruimte nodig hebben om hun natuurlijke gedrag te kunnen ontplooiën. De valkenier hoeft hierin niet te voorzien en is vrij te kiezen voor aangeboden huisvesting, dwang tijdens training en handopfok. Natuurlijke voortplanting onder dergelijke onnatuurlijke omstandigheden komt moeilijk of niet tot stand. Op welke objectieve gegevens baseert de Staatssecretaris dat het houden van roofvogels en het jagen met deze dieren geen inbreuk

doet op hun welzijn? Is de Staatssecretaris bereid artikel 3.4 te schrappen? Zo nee, waarom niet?

Jacht in natuurgebieden

Deze leden willen nogmaals benadrukken dat jacht een ernstig verstorend effect heeft op de vogelsoorten en overige diersoorten die in natuurgebieden bescherming genieten onder de Vogel- en Habitatrichtlijn. Indien ingrijpen met het geweer echt noodzakelijk is, dan kan dit via een ontheffing alsnog worden geregeld. Is de Staatssecretaris bereid een verbod op de uitoefening van de jacht in Natura-2000 gebieden aan artikel 3.6 toe te voegen? Zo nee, waarom niet?

Jacht in draag- en zoogtijd

Het vangen of doden van dieren in een kwetsbare periode, met het risico dat jonge dieren die afhankelijk zijn van zorg van hun moeder onverzorgd achterblijven en een hongerdood sterven, is ethisch onverantwoord en in strijd met de wettelijke zorgplicht, zo menen de leden van de Partij voor de Dieren-fractie. Deelt de Staatssecretaris die mening? Zo nee, waarom niet? Per diersoort dient daartoe een zogenaamde schoontijd te worden ingesteld, of er kan gekozen worden om de jacht in ieder geval niet te openen vóór 15 oktober. Is de Staatssecretaris bereid een verbod op jacht tijdens de periode dat dieren in de draag- en zoogtijd verkeren toe te voegen aan artikel 3.6? Zo nee, waarom niet?

Jachtevenementen

Regelmatig vinden door het land «jachtevenementen» plaats, waarbij grote groepen jagers op vogels jagen (ganzen, kraaien, kauwen) in het kader van schadebestrijding. Dit gebeurt zelfs in natuurgebieden en in de broedtijd. Deze evenementen hebben een zwaar verstorend effect op alle diersoorten in het gebied. Ook ontbreekt maatschappelijk draagvlak voor dit soort evenementen. Deelt de Staatssecretaris de mening dat dit onethisch is en niet toegestaan zou moeten worden? Is de Staatssecretaris bereid een verbod op jachtevenementen toe te voegen aan artikel 3.6? Zo nee, waarom niet?

Is de Staatssecretaris tevens bereid een verbod toe te voegen op jachtarrangementen die worden georganiseerd voor buitenlandse jagers die naar Nederland komen om recreatief op ganzen en andere soorten te jagen onder het mom van schadebestrijding? Zo nee, waarom niet?

Middelen voor het vangen en doden van dieren: lokmiddelen

Artikel 3.9 bevat een lijst van middelen die gebruikt mogen worden voor het vangen en doden van dieren. De Wet natuurbescherming dient om dieren te beschermen; bestrijding van dieren dient een uitzondering te zijn en gericht op het verjagen of weren van dieren om ernstige schade tegen te gaan. Deelt de Staatssecretaris dit uitgangspunt? Het gebruik van middelen om dieren te lokken, staat haaks op het verjagen of verweren van dieren. De volgende middelen zoals opgesomd in het eerste lid dienen daarom volgens deze leden geschrapt te worden: kastvallen, vangkooien, vangnetten en eendenkooien. Is de Staatssecretaris bereid deze middelen te schrappen uit het besluit? Zo nee, waarom niet? In plaats daarvan zouden middelen moeten worden ingezet die zijn gericht op het verjagen van dieren, zoals lasers en afweerpistolen. Een lijst hiervan kan worden opgenomen in de regeling. Deze leden ontvangen graag een reactie.

Middelen voor het vangen en doden van dieren: het massaal vangen en doden van ganzen

In het tweede lid van artikel 3.9 staat een aantal middelen opgesomd die vooral gericht zijn op het bijeen drijven en het massaal vergassen van ganzen. De leden van de Partij voor de Dieren-fractie willen graag weten in hoeverre en op welke wijze de Staatssecretaris de effectiviteit van deze methodes serieus heeft afgewogen. De landelijke overheid heeft de wettelijke zorgplicht en dient ervoor te waken dat de voorbehouden die wij in de wet kennen ten aanzien van het doden van in het wild levende dieren worden gerespecteerd. De genoemde middelen zijn zeer omstrede qua dierenwelzijn, qua effectiviteit en qua gebrek aan maatschappelijk draagvlak. Deze leden vinden dat dit niet zomaar aan provincies kan worden gedelegeerd. Zij ontvangen graag een reactie. Het gebruik van de vangkraal waarbij ganzen bijeen worden gedreven voor de vergassing is momenteel verboden, omdat dit middel in strijd is met de Vogelrichtlijn. De leden van de Partij voor de Dieren-fractie betreuren dat de vangkraal in het besluit alsnog is toegevoegd aan de lijst met middelen om ganzen te vangen en vergassen. Is de Staatssecretaris bereid de vangkraal te schrappen in artikel 3.9? Zo nee, waarom niet?

Middelen voor het vangen en doden van dieren: dodingsmiddelen

Met het opstellen van een lijst van toegestane vang- en dodingsmiddelen kunnen wezenlijke stappen in dierenwelzijn worden gezet; deze leden vinden dat de Staatssecretaris daar veel te weinig op inzet en vragen meer actie op dit punt. Daarbij kan gedacht worden aan het toestaan van minder middelen, meer inzet op diervriendelijke alternatieven en het beter toetsen van toegestane middelen op dierenwelzijn. Zij betreuren dat de Staatssecretaris een andere route heeft gekozen. In plaats van een verdere beperking van de toegestane middelen, heeft hij aan het Interprovinciaal Overleg en de Raad Dieraangelegenheid meer middelen voorgelegd dan die zijn toegestaan met de huidige regelgeving. De leden van de Partij voor de Dieren-fractie zien geen enkele nut en noodzaak van het toevoegen van het nekbreken bij vogels en het generiek toestaan van slag-, steek- en snijwapens. Het breken van de nek van vogels groter dan drie kilo wordt door de EFSA als zeer dieronvriendelijk bestempeld, is dat de Staatssecretaris bekend? Wat is tevens het nut en de noodzaak van het middel «bal chatri»? Kan de Staatssecretaris uiteenzetten waarom hij het toestaan van deze middelen noodzakelijk acht? Is hij bereid deze middelen alsnog te schrappen in artikel 3.9? Zo nee, waarom niet?

Geluidsdempers en nachtzichtapparatuur

Is de Staatssecretaris bereid af te zien van het toestaan van geluidsdempers en nachtzichtapparatuur, zoals opgenomen in artikel 3.9? Nachtelijk jagen en afschot is in het kader van dierenwelzijn ongewenst, omdat aangeschoten dieren zeer moeilijk vindbaar zijn. Ook heeft nachtelijk jagen en afschot een ernstige verstoring op niet-bejaagbare diersoorten. Deze leden krijgen hierop graag een reactie.

Levende lokmiddelen

Zij verzoeken de Staatssecretaris het vangen of doden met gebruikmaking van levende lokvogels niet langer toe te staan. Is de Staatssecretaris bereid het gebruik van levende lokvogels te schrappen uit artikel 3.9? Het ligt niet in de rede van de wet om dieren die schade of overlast veroorzaken, te lokken. Daarnaast is het moeilijk te controleren of de lokvogels tamme dieren, dan wel uit het wild gehaalde dieren zijn. Ook de controle op de wijze waarop de lokdieren worden gehouden en verzorgd is

gecompliceerd. De lokvogels worden vastgebonden of in een kooitje geplaatst ten behoeve van het afschot. Dit tast het dierenwelzijn aan. Omwille van een effectief beleid ter voorkoming van schade en overlast, het dierenwelzijn en de handhaafbaarheid van de wet, is het ongewenst is dat levende dieren worden ingezet als lokmiddel bij het plegen van afschot. Deelt de Staatssecretaris deze mening? Zo nee, waarom niet? De leden van de Partij voor de Dieren-fractie wijzen erop dat er zeer geavanceerde robotvogels zijn die kunnen worden ingezet in het voorkomen van schade. Het gebruik van levende vogels is niet meer van deze tijd. Deze leden ontvangen graag een reactie.

Verboden middelen

Artikel 3.10 omvat een lijst met middelen die verboden zijn om mee buiten gebouwen te bevinden. Deze middelen, zoals klemmen, vallen, strikken, vangkooien en lijm mogen, ondanks dat ze verboden zijn, wel verkocht worden. Deze middelen zijn niet soort-specifiek, waardoor niet is te voorkomen dat beschermde dieren worden gevangen. Jaarlijks worden tienduizenden vogels uit de Nederlandse natuur geroofd en illegaal verhandeld. Controle en handhaving vinden onvoldoende plaats. Illegale handel in wilde dieren is een ernstige vorm van criminaliteit en dient grondig te worden aangepakt. De leden van de Partij voor de Dieren-fractie vinden een verkoopverbod van deze verboden middelen daarom noodzakelijk. Temeer omdat veel van deze middelen, zoals klemmen en lijm, zeer dieronvriendelijk zijn en een zeer pijnlijke dood geven. Deelt de Staatssecretaris deze mening en is hij bereid de verkoop van deze middelen te verbieden? Zo nee, waarom niet?

Hagelpatronen

Deze leden zien zeer graag een einde aan het gebruik van hagel bij de jacht en afschot. Hagelpatronen worden op dieren in volle beweging afgevuurd en bevatten enkele honderden metaaldelen. Het gebruik van dergelijke clustermunition resulteert in een groot aantal dieren dat wordt aangeschoten, om vervolgens een pijnlijke dood te sterven. Dit gebeurt vooral vaak bij dieren zoals knobbeltzwanen die te groot zijn om via hagel direct gedood te worden. Is de Staatssecretaris bereid tot het toevoegen van hagelpatronen aan artikel 3.10? Zo nee, waarom niet?

Handel in (producten van) dode vogels

Artikel 3.16 van de ontwerpregeling bevat een vrijstelling voor het verkopen, vervoeren voor verkoop, onder zich hebben voor verkoop of ten verkoop aanbieden van een dode vogel of producten daarvan die zijn verkregen in het kader van schadebestrijding of overlastbestrijding. De leden van de Partij voor de Dieren-fractie willen benadrukken dat faunabeleid gericht dient te zijn op het beschermen van dieren en het voorkomen van schade veroorzaakt door dieren in het wild. Niet op het faciliteren van jagers en poeliers.

Het toestaan van de handel in en consumptie van dode dieren en hun producten stimuleert de vraag en kan leiden tot het opzettelijk doden van meer vogels omdat daar geld mee kan worden verdiend. Met een handelsverbod wordt voorkomen dat de vraag stijgt en er daardoor meer vogels zullen worden gedood dan nodig is. Is de Staatssecretaris daartoe bereid? Zo nee, waarom niet?

Het houden van vogels in gevangenschap

Artikel 3.28 regelt dat alle Nederlandse vogels – mits geboren in gevangenschap – gehouden mogen worden. In de praktijk is deze bepaling niet handhaafbaar en leidt het tot vangen van wilde vogels en tot het vals ringen van deze vogels op grote schaal. De ringen zelf worden gemanipuleerd, opgerekt, uitgeboord, doorgeknipt en op andere manieren bewerkt. Gesloten pootringen worden bij kuikens in het veld aangebracht, waarna de jongen vlak voor het uitvliegen worden gevangen en via de pootringen worden geregistreerd als «gefokt». Deze leden concluderen dat een waterdicht systeem ontbreekt waarmee wildvang wordt voorkomen. Zij vragen de Staatssecretaris dan ook om een verbod op het houden van vogels die ook in het wild voorkomen. Is de Staatssecretaris daartoe bereid? Zo nee, waarom niet?

II Antwoord / Reactie van de Staatssecretaris

III Volledige agenda

Voorhang ontwerp uitvoeringsregelgeving Wet natuurbescherming. Kamerstuk 33 348, nr. 177 – Brief regering d.d. 13-05-2016, Staatssecretaris van Economische Zaken, M.H.P. Van Dam.